

Yükseldik Sanıyorlar, Alçaldıkça Tabana...

Besmele, hamd ve salat-u selamdan sonra...

Müslüman olduğunu iddia eden ve bunu temsil davasında olanlardan, dünya mevki ve makamlarından bir yerlere tırmanma aşk ve sevdasıyla (Şer'î manasıyla) siyasi sahibi ve hamisi bulunmayan İslam'a vuran vurana... Hakaret, hatta hıyanet ve ihanet[1] eden edene... Onu satan satana... Merhum şairin, sehl-i mümteni' seviyesinde veciz ve belîğ, aynı zamanda da hayli vurucu ve indirici olan ifadesiyle **yükseldik sanıyorlar, alçaldıkça tabana...**

Öte yanda **Diyanet İşleri Reisi Sayın Ali Erbaş Beyefendi** de günümüzdeki medreselerle alakalı olarak bir şeyler söylemiş... Medreselere atış yapanlar kervanına o da katılmış... Hulasa olarak medreselerde okuyanların Kuran okumayı ve Arapçayı bilmediklerini ileri sürmüştü... İtiraf etmek lazımdır ki, bulundurulduğu mevki itibarıyla yaptığı bu iş pek tabiidir... Tevhid i Tedrisat kanunu ile lağvedilen medreseleri sevmesini ve övmesini ondan beklemek elbette ki akılsızlık ve fikirsizlik olur... Onun vazifesi bu kanunun da takipçisi olmak... Bu hususta söylenecek çok şey varsa da karalananlar bağlanmış; ne yapalım?. Birileri ise ne olsa diyebiliyorlar ve diyorlar... Ancak kendilerinden kısa ve kestirme olarak bir talebimiz vardır: İlk mektep okumadığına hamd yahut şükrettiği için **cahilliğiyle öğreniyor** dediği kimseyle yahut onun göstereceği biriyle bu hususta ekranlar karşısında karşılıklı konuşsun da neyin ne olduğu anlaşılсын; biz de rahatlayalım... Delikanlıca davranılсын... Öyle rakipsiz minderin baş pehlivanlığıyla kifayet edilmesin... Tek taraflı atış yapılmasın... **'Değmez'** gibi cidden yavan ve kaçamak bir bahanenin arkasına sığınılmasın, mertlik ihlal edilmesin...

Biz burada, Bünyamin Erul isimli bir profesör vatandaşımızın Sayın Erbaş Bey'in bu anlayışını da içinde bulunduran ve işleyen bir yazısını ele alacağız. Söyledikleri üzerinde -aslında bizce hiç değmese bile- biraz (yazısındaki felsefeyi taşıyanlar için değil de daha çok başkaları faydasına) imal-i fikirde bulunacağız:

Diyor ki:

Türkiye, kendine özgü yapısı, tarihi geçmişi, köklü gelenekleri, gerçekçi vizyonu, cumhuriyet ve demokrasi tecrübesi, hiç sömürge görmemiş olması vb. birçok yönüyle diğer Müslüman ülkelerden hayli farklılık arz eder. Bu, Arap âlemi, Asya, Afrika ve Türkî Cumhuriyetlerin hepsinden onu ayıran bir özelliktir. İmam Hatip Liseleri, İlähiyat Fakülteleri ve Diyânet İşleri Başkanlığı gibi kurumlar, onların müfredatı ve hizmet politikaları açısından da durum böyledir.

Diyoruz ki: Bu sözlerde, itiraflar, muğlaklıklar ve çarpıtmalar mebzul miktarda mevcut ve iç içe...

Öyle ki:

Bir: Tamam, Türkiye'nin, **kendine özgü yapısı, tarihi geçmişi, köklü gelenekleri var** da bu Türkiye hangi Türkiye'dir ve bunlar nelerdir? Bu kalıp ifadelerin içi neyle doldurulacaktır, gelecek sözlerle mi? **Tarihi geçmiş** denilirken kastedilen yakın tarih mi, eski tarih mi? Yoksa herkes tarafından bilinen inkılaplar uğruna -ifade edildiğine göre- binlerle hatta on binlerle Müslüman ve İslam âliminin asılıp kesilme geleneği mi?

İki: Sonra sözü edilen **gerçekçi vizyonu** nedir? Aslı Fransızca olan bu ecnebi **vizyon** kelimesi ileriye dair görülen ve gösterilen bir manzara veya harita mı? Belki de bilinmeden sarf edilen bu terkiplerle ne kast edildi?. Sözler ve yazılar sırf iman edilmek için değilse anlaşılacak maksadıyla da söylenmedi veya yazılmadıysalar ne işe yararlar? Yoksa dünyaya, bir nevi beşeri dinler olan laiklik ve demokrasi ölçülerine göre çerçevesi yeniden tayin edilip çizilen yepyeni bir İslam ihracı mı? Keza bahse mevzu edilen **cumhuriyet ve demokrasi tecrübesi** ile anlatılmak istenen nedir? Kuran'ın **'Yeryüzündekilerin çoğuna uyacak olursan seni Allah'ın yolundan saptırırlar; sadece zannın peşine takılmaktadırlar, onlar sadece yalan söylüyorlar'**[2] ayetinin tedavülden kalktığını mı? Makam, medih makamı olduğuna göre maksat da haliyle övmek olmalı...

Üç: Sözü edilen **hiç sömürge görmemiş olması** ile murat edilen de nedir? Yoksa sömürgecilerin, **ver kurtul** zihniyet ve politikaları mukabilinde fiili sömürgeciliği artık lüzumsuz bulunduğu için işi maşayla idare ederek ruh, beyin ve gönül sömürsü ile iktifa edilmek suretiyle Ümmetin evladının iliklerine kadar istila altında tutulması sömürgecilikten kabul mu edilmiyor? Bir memleketin zahirde istiklali varmış gibi gösterilmesine rağmen nice zamanlar adeta sömürge valilerine idare ettirilmesi acaba bağımsızlık olarak mı görülüp gösterilmeye çalışılıyor? Bir de **birçok yönüyle diğer Müslüman ülkelerden hayli farklılık arz eder** sözü ile ne kastedilmektedir? Müteveffa Rıza Pehlevi'nin de beceremediğini itiraf edip hayıflandığı gibi **Tevhidi tedrisat kanunu, medreselerin lağvı, harf ve kıyafet inkılaplarının** gerçekleşmesi mi? Kısacası, **Allah'ın boyası**[3] yerine **başka malum birilerinin boyasının** getirilmesi mi, ne? Doğrusu, bir hayli muğlak yani üstü örtülü konuşulduğu gibi bu ifadelerde kuvvetle muhtemel Müminlere Rahmânî olmayan tuzaklar da kurulmuş!..

Dört: Bünyamin Beyin bu yazısında Türkiye ve Diyanet övülmüş ve üstün meziyetleri etraflıca sayılmıştır. Ancak, -bir ihtimal zımnen söylenmiş olsa ve ifade edilse bile- **Allah'ı ve peygamberini hiçbir şekilde dünya ve bilhassa siyasi ve ictimai işlerine karıştırmayan, karıştırmak isteyenleri de en ağır bir şekilde cezalandırma ile tehdit eden ve cezalandıran** ve tenkit etmeye kimselerin gücünün ve hürriyetinin bulunmadığı laik ve Kemalist bir siyasi, hukuki ve ictimai dünya görüşünü kabul etmelerinden ve o istikamette bir tatbikat içinde olmalarından açıkça bahsedilmemiştir... Doğrusunu söylemek icap ederse, bu ihmal -medih makamında- büyük bir kusur ve noksanlıktır. Mahiyeti malum olan böyle çok mühim bir meziyet, şanına yakışır bir açıklıkla ifade edilmeliydi; yapılmadı. Sebebini tam olarak anlayabilmiş değiliz...

Beş: Tamam, **"cumhuriyet ve demokrasi tecrübesi"** bulunduğunu Allah'ın iradesi yerine insanların irade taleplerini, Rabbimizin ve Elçisinin mutlak doğruları yerine beşerin

ve çoğunluğun yahut azınlığın izafi düşüncelerini yerleştirdiğini anladık... Lakin "**hiç sömürge görmemiş olması**" iddiası -ne yalan söyleyelim- aklımıza hiç mi hiç yatmadı. İliklerine kadar yabancı zihniyetin ve ithal malı İslam'ın istilasını altındaki bir coğrafya ahalisinde başka nasıl bir sömürge bulunabileceği düşünülüyordu?. Talim ve terbiyesi (Eğitim ve öğretimi), yazısı, hukuku, kanunu, kılığı, kıyafeti, hâsılı ruhu yanında manzara ve boyası neredeyse tamamen ithal olan bir memlekette sömürgecilik yok ise, söyler misiniz sömürge nerede vardır? Yunanlılar, Yahudiler, Fransızlar, İngilizler ve başkaları işlerini faraza -Allah korusun- maşalarla değil de bizzat kendi elleriyle yürütselerdi bundan daha farklı bir manzara mı hâsıl olacaktı? Hiç sanmam. Görünen o ki, vatandaşımız ya sömürgeyi ve sömürgeciliği bilmiyor veya en baba sömürge ve sömürgecilerden yana olduğunu beyan ediyor.

Altı: Vatandaşımız, **İmam Hatip Liseleri, İlâhiyat Fakülteleri ve Diyânet İşleri Başkanlığı gibi kurumlar, onların müfredatı ve hizmet politikaları açısından da durum böyledir** derken de itiraf etmeliyiz ki, hem doğru söylüyor, hem de doğruyu söylüyor. **Cumhuriyetçi, laik, demokratik ve Kemalist zihniyetin çerçevesini çizdiği bir İslam'**ın mümessili olduğu söylenen bu müesseseler, şu zihniyet sahiplerine göre elbette her türlü takdirin üstündedirler. Kendilerine malum birileri tarafından yüklendiği anlaşılan ve artık asıl vazife ve hedefleri olarak gördükleri bu temsili hakikaten çok mükemmel yapıyorlar. On numara bir hizmeti görüyorlar... Bu, sırf bir tespit olarak hakikaten doğru. Ancak İslam'ın sahibi ve Müslümanların **hâkimler hâkimi** olduğuna inanmayı imanları için olmazsa olmaz gören Allah sübhanehu ve teala ile işleri ne olur? İşte orası apayrı bir husustur ki bu noktada mevcut şartlar dairesinde kâfi açıklıkta konuşma hürriyetimizin olmadığı farkındayız. Vatandaşımız, şu tahrik damlayan ifadeleriyle belki de hedefe koyduğu kimseleri, sistemin mayınlarına bastırmaya çalışıyordur... Ne diyebiliriz, yapar yapar... Vazife hor olmaz diye bir söz vardır ya...

Yedi: Sonra, dünya vahşi müstevlilerinin ve kan emici vampirlerinin, kısa müddetli tehlikeleri ve maliyeti çok ve yüksek olan fiziki sömürgelerini daha köklü ve kalıcı sinsi sömürlere terk etmeleri muvaffakiyetlerini çok daha artırmışa benziyor... Hem, kazanılan tecrübeler de bunun böyle olmasının ne kadar çok kâr getirici olduğunu ayan beyan göstermektedir...

Diyor ki:

Diyânet İşleri Başkanlığı benzeri bir kurum ve işleyiş neredeyse sadece bize özgüdür. Hemen birçok ülkeden gelen heyetler, Diyânet İşleri Başkanlığı'nı tanıdıktan sonra şaşkınlıklarını ve hayranlıklarını hep ifade etmişlerdir.

Diyoruz ki: Bu laflarla bazı itiraflarda bulunulmuş...

Öyle ki:

Bir: Bay vatandaşımızın "**Diyânet İşleri Başkanlığı benzeri bir kurum ve işleyiş neredeyse sadece bize özgüdür**" şeklindeki beyanı da halkı Müslüman olan memleketlere kıyasla el-hak doğrudur. Çünkü modern ve ecnebi maya hiçbir yerde Türkiye'deki kadar

tutmamıştır. Siyasi ve ideolojik şartlar icabı İslam ile İslam zıtlığını ve düşmanlığını karma olarak bir arada bulundurma sevda ve düşüncesinde olanların sözü edilen hayranlıkları pek tabiidir. Ancak tamamı yahut kahır ekseriyeti Müslüman olmayan memleketlerde ise iş daha değişiktir. Çocukluğumuzda yahut gençliğimizde Rusya gibi memleketlerde **Leninist ve sosyalist müftülerin** sosyalizmi ve ilahlarını övdüğünü duyar, gazetelerde okur hemen herkes buna hayretler ederdi. Ancak günümüz Türkiye'sinde bu infial neredeyse dibe vurdu, hatta benzer başka tavırları görmek artık tabiileştirse, sebebi açık değil midir?

İki: Ancak, **Hemen birçok ülkeden gelen heyetler, Diyânet İşleri Başkanlığı'nı tanıdıktan sonra şaşkınlıklarını ve hayranlıklarını hep ifade etmişlerdir** sözünün ise gerçekte doğru bir haber olup olmadığını bilmiyoruz. Bu sözümüz yazarı illa da yalancılıkla itham ettiğimiz manasında anlaşılmalıdır... Doğru olmama her zaman yalan olma manasına gelmez... Biliriz ki, yanlış da doğru değildir... Ancak sözünü ettiği heyetlerin her hangi bir hayret izhar edip etmedikleri bizce malum değilse bile, iki inanç ve anlayış sahibi açısından pek tabii ve gayetle mümkündür. **İslam'ı ona taban tabana zıt olan itikat ve zihniyetlerle nasıl böyle sentez edebildiler?** diye hayrete düşmüş olmaları mümkün ve gayet tabiidir. Birisi dehşete kapılıp, **bu, İslam olmayan bir başka İslam, şaşmamak ve hayret etmemek elde değil, pes doğrusu** diğeri de beğenip **hayran olmamak mümkün değil; biz de bu kafadayız ama bu kadarını değil yapmak, tasavvur bile edemezdik** diyebilecek olanlar. Hasılı bu iki sınıf şaşkınlıkta ortak, hayranlık sebebinde ise birbirinden farklı...

Üç: Bu vatandaşımız, belli ki arzu ve tercihi beğenme, hayret ve hayranlığı hissiyatından yana... Eh ne diyelim!. Hürriyet var diyorlar... İnsanlar iki koldan gidiyorlar... Birincisi kendilerinden ve insanlardan hür, Allah'a tam esir, diğeri de Allah'tan hür, kendilerine ve insanlara esir... Müslümanlarla muarızları arasında bir kavgadır gidiyor işte... Şimdilerde bir hak ilahın tasmasını boyunlarından çıkartıp ondan hür olmaya, öte yanda da sayısız sahte ilaha kul köle olmaya çalışan Müslümanlar atakta... Mevcut zemin ve şartların kendilerine tanıdığı imkânlarla hürriyetin tadını çıkarıyorlar!. **"Birçok Rab mı daha hayırlıdır, yoksa bir ve kahhar olan Allah mı?"**[4] mealindeki ayete inanan Müminler ise tek olan Allah'a esareti, sayısız sahte ilaha kul köle olmaya tercih etmektedirler... Sahte ilahlara tapınmayı kesinlikle düşüklük ve ebedi hüsrân görüp reddetmektedirler.

Diyor ki:

Ülkemizdeki bu dinî ve ilmî yapılar, bir taraftan homojen bir din anlayışı sağlarken, diğer taraftan asrın idrâkini dikkate alabilme gibi bir vizyonu gerçekleştirmişlerdir. Yine bu resmî imkânlar, radikalliği, şiddeti, terörü, tefrikâyı, tekfirciliği önleyen; nefret dilinden ve ötekileştirici söylemden uzak, dengeli, ilmî ölçüleri öne çıkartan kuşatıcı bir din söylemini sağlamıştır. "Ahd-i zihni" yahut "zamanın ruhu" denilen gerçeği başarıyla yakalayarak ülkemizin bir asra yakın dinî ve ilmî ihtiyacını karşılamışlardır.

Diyoruz ki: Bu laflarla bulanık suda avlanmak istenilmiş...

Öyle ki:

Bir: Evet, sözü geçen müesseseler, *Türkiye’de tek tip bir din anlayışı sağlamakta*, bu da doğru. Ancak bu din, Allah’ın gönderip peygamberinin getirdiği din değil, laik ve demokrat anlayışın çerçevesini çizdiği ve muhtevasını kendine göre sınırlandırıp tayin ettiği ve genleriyle oynadığı bir din... Öyleyse, söyler misiniz, bu suni dinin gerçek İslam ile ne alakası olabilir yahut kalabilir?

İki: Tamam da bu *asrın idrakini dikkate almak* nasıl olacak? Kabul, dinin -tahrif edilerek değil de- aslına ve faslına yani tek bir harfine bile dokunmadan asrın anlayabileceği bir dille yeniden anlatılması gerekir; bu da doğru. Allah’ın ve Resülünün *bazı İslami hükümlerin belli bir müddet için olduğunu o müddet geçtikten sonra başka hükümlerin geldiğini açıklamaları* demek olan *neshi* kabul etmemelerine rağmen bu yetkiyi kendileri için münasip görüp tarihsellik formülüyle kullara verenlerin ve Allah’ın hükümlerini geçersiz kılanların dedikleri gibi mi olacak? Müminler, *‘Onun hükmünü iptal edecek hiçbir kimse yoktur’*[5] ayetine iman etmekten ve icabını yerine getirmekten başka ne yapabilirler? Asrın -tamamen tahrip edilip zerresi bile kalmamış yahut haylice kısırlaştırılmış veya törpülenmiş- idraki için İslam’ın değiştirilmesi veya tahrif edilmesi, aslı ile hiçbir alakasının bırakılmaması ise bu hangi iman sahiplerince kabul edilebilir? İslam’ın günümüz şartlarına uydurulması mealindeki düşünce ve laflar tevil kaldırmaz açık bir imansızlıktır. Böyle bir talebin *Bu Kuran’dan başka bir kuran getir veya onu değiştir?*[6] şeklindeki müşrik talebinden ne farkı olabilir? Buna bir Mümin *Benim onu kendi tarafımdan hiçbir değiştirme hakkım yoktur. Ben sadece bana (Rabbim tarafından) verilen habere uyarım. Çünkü ben, -Rabbime isyan edersem- büyük bir günün azabından korkarım*[7] mealindeki ayetlerden başka bir sözle mukabelede nasıl bulunabilir?

Üç: Sözü edilen bu cumhuriyetin, demokrasinin, laikliğin ve Kemalizm’in sunduğu *resmi imkânlar* hakikaten *radikâlliği, şiddeti, terörü, tefrikâyı, tekfirciliği önleyen; nefret dilinden ve ötekileştirici söylemden uzak, dengeli, ilmî ölçüleri öne çıkartan kuşatıcı bir din söylemini sağlamış* mıdır? Yoksa *vahye ters düşecek her bir beşeri düşünceye karşıyım* inancında olan iman sahiplerinin de dediği gibi işi su-i istimale vardırarak farklı bir laikçi ve demokrat *radikâlliği, şiddeti, terörü, tefrikâyı, tekfirciliği* mi getirmiştir? Yepyeni bir *nefret diline ve ötekileştirme* çizgisine taşıyarak *dengeli, ilmî ölçüleri öne çıkartan kuşatıcı bir din* anlayışını tamamen tahrip mi etmiştir?. Açık değil mi? Gören Allah için söylesin...

Dört: Bu sayın vatandaşımız *‘Ahd-i zihnî’ yahut ‘zamanın ruhu’ denilen gerçeği başarıyı yakalayarak ülkemizin bir asra yakın dinî ve ilmî ihtiyacını karşılamışlardır* derken de *ilme* ne kadar uzak kaldığını, *bilime* ise ne kadar yakın durduğunu ele veriyor. Öyle ki: Basit bir nahiv meselesi olan *ahd-i zihnî* tabirinin ne demek olduğunu bile bilmediğini nahiv okuyan yeni talebe çocukları bile güldürecek bir yakıştırmaya yaparak ortaya koyuyor. Büyük bir ustalıkla (!) *yahut ‘zamanın ruhu’* ifadeleriyle tefsir ediyor. Zaman manasındaki *ahd* ile malum olmak manasına gelen *ahdi* birbirine karıştırmış; haltetmiş.

Beş: Biz, şimdi *‘Ahd-i zihnî’* şeklinde tabir edilen nahiv meselesini bir yana koyarak

onunla uzaktan yakından alakası bulunmayan şu **zamanın ruhu gerçeği** denilen aslında sosyolojik yahut daha doğru bir ifadeyle sosyopsikolojik denilebilecek meselenin ne demek olduğunu soralım. Sahi ilim adamı olamayan sayın bilim adamı!. Bu **zamanın ruhu gerçeği** sözünle neyi kastettin?. İslam'ın, Allah'tan geldiği gibi, zerresini bile feda etmeden zamanımızın insanlarına anlayabilecekleri bir dille anlatılmasını mı, yoksa bazı yanlarını budayarak, kimi taraflarını değiştirerek, bir kısmını tamamen iptal edip boş bırakarak yahut başka şeylerle doldurarak veya ekstra şeyler ilave ederek laik, demokratik ve Kemalist şablonlara oturtulan yepyeni bir din icat edilmesini mi?. Biz bu suallerin cevaplarını çok iyi biliyoruz ama lütfen açık konuş, başkaları da anlasın; neyi kastettin?...

Diyor ki:

Kim ne derse desin, ne kadar aleyhte propaganda yapılırsa yapılsın, bu ülkenin ekseriyeti, az ya da çok, dini temel bilgilerini bu kurumlardan yetişenlerden almaktadır. Hutbe, vaaz ve cami hizmetleriyle Diyanet İşleri Başkanlığı, gerek din kültürü ve ahlâk bilgisi öğretmenleriyle gerekse akademik ve ilmî eserleriyle İlâhiyatlar en az 70 milyonu beslemektedir.

Diyoruz ki:

İşte sözün burası doğru... Ancak, şehit kanlarıyla kazanıldığı söylenen ve bizim de öyle inandığımız bu vatan topraklarının ecnebilere satılmasına varıncaya kadar, her şey özelleştirilirken, laik sistem tarafından sivil toplum kuruluşlarının sadece İslam'ın öğrenilip öğretilmesi ve yaşanılması noktasında tekelleştirme icbarına maruz bırakılması ibretlik bir husustur. Şeker fabrikalarına varıncaya kadar her şeyin satılıp özelleştirilmesine rağmen sadece İslam dininin cebren yahut satın alma yoluyla devlet tekeli altına alınması cidden düşündürücü bir husustur... Belli ki şu tekelci mücbirlerin inancı, bu noktada hak olmayan dinlere veya kültürlere uymakta. Değilse, güçleri onlara geçmemekte veya yetmemekte, sadece ve sadece meşru manada siyasi sahipsiz ve hamisiz olan veya bırakılan İslam'a ve Müslümanlara geçmektedir. Böyle bir muamele aslında bunu yapanların ve yapılmasına olanca güçleriyle karşı çıkmaları ve direnmeleri gerektiği halde hiçbir ses çıkarmayan ve asla bir şey yapmayanların samimiyetlerinin bir nevi turnusol kâğıdıdır.

Diyor ki:

Bu bağlamda geleneksel medreselerimiz, şartlar gereği zar zor varlıklarını sürdürürken, onların milletimize katkısı hem mahallî hem de Arapça ve sadece klasik bazı ilimlerin kapalı devre tahsili ile sınırlı kalmıştır.

Diyoruz ki:

Eyvallah... Bu da bir nispette doğrudur. Ancak mahiyeti malum sistem, sistem sahipleri ve bu iş için para ve diğer çok değişik dünyalıklar karşılığında çalıştırdıkları yardımcılarını sayesinde... Erul ve yoldaşları, artık sevinebilirsiniz... Ne kadar iftihar etseniz, yine de sizin için azdır, dense yeridir...

Diyor ki:

Açıkça söylemeliyim ki, asırların geleneği olan medreselere saygım olmakla birlikte hiçbiri İlahiyatların alternatifi değildir.

Diyoruz ki:

Vatandaşımızın medreselere saygısı var mı, varsa ne kadar var onu bilemem ama inanın **medreselerin İlahiyatların alternatifi olmadığı** iddiası dahi el-hak doğrudur... Lakin böyle bir saçma sapan **alternatif olma** iddiası hakikaten birilerince ileri sürülmüş müdür? Şüpheliyim... Şayet sürüldüyse kimler tarafından, neden ileri sürülmüştür? İşte bunları bilemiyorum... Şu kadar var ki, bu, gerçekten süzme ve katıksız bir yanlıştır... Lakin şurası da unutulmamalıdır ki, ilahiyatlar da asla medreselerin alternatifi olamazlar. Zira İlahiyatlar, malum laik sistemin sadece İslam dinine münhasır olan din projelerinin inşa ve tatbikçisi ideolojik tornalar, medreseler ise, siyasetin oyuncağı olmayan ilim yuvaları... Mahiyetleri taban tabana zıt apayrı müesseseler... Mukayese bence çok ama çok abes ve saçma...

Diyor ki:

Son yıllarda sıkça gündeme gelen tarikatlar ise varoluşlarıyla zaten bambaşka yapılardır. Asli vazifeleri müntesiplerinin seyr u sülûkunu, nefis terbiye ve tezkiyesini sağlamak olan bu sûfî yapıların hiçbiri ilmî müessese değildir.

Diyoruz ki:

Burada da ne yazık ki, bilir bilmez ve olur olmaz konuşulmuş...

Öyle ki:

Bir: Vatandaşımız *son yıllarda sıkça gündeme gelen tarikatlar ise varoluşlarıyla zaten bambaşka yapılardır. Asli vazifeleri müntesiplerinin seyr u sülûkunu, nefis terbiye ve tezkiyesini sağlamak olan bu sûfî yapılar* derken de yine büyük nispette doğruyu söylüyor. Evet, tarikatların asıl vazifeleri onun bu söylediğidir. Ancak, asıl kendi işlerini hakkıyla yaptıkları yahut yapabildikleri bizce de söylenemez. Bunun böyle olmasının kendilerine bakan yanı olduğu gibi, onları abluka ve baskı altında bulunduran mücbir ve ceberut şartlara dönen tarafı da vardır. Nasıl ki, kozmetik malzemesi, tarak, terlik ve benzeri eşya satan eczanelerin iş yapamadıkları açıksa, bu iş de tarikatların muhtemelen kendi vazifelerini yapmayınca veya şartlar icabı yapamayınca ayakta kalma mücadelesi verme fikrinden yahut ne yapmaları icap ettiğini kâfi derecede bilememelerinden doğmaktadır.

İki: Ancak, *sûfî yapıların hiçbiri ilmî müessese değildir* sözü mutlak manada ise yanlıştır bir söz... Asıl vazifesini ihmal etmekle beraber sadece ilme ve tedrisata zaman ayırma itibarıyla söylenmişse doğru... Bununla beraber kısalığı sebebiyle yanlıştır anlamalara meydan verecek bir muğlaklık bulundurmaktadır. Bu da bilhassa aklı kıtları ve geri zekâlıları ifsat etmeye sebep olabilir. Bir doktorun kendi tababet işini icra

etmesi lüzumu mühendislik gibi başka bir vasfının olmadığı yahut olamayacağı manasına gelmez... Hatta tıbbın bir sahasında mahir olan birinin diğer sahalardan hiç haberdar olmaması iddiası saçmalaktır... O yüzden bu müesseselerin esasında amel ve ihlas torna ve tezgâhları olmaları, onların ilimle hiçbir şekilde alakalarının bulunmaması yahut bünyelerinde ayrıca tedrisat müesseselerini de bulundurmamaları manasına gelmez... Tam aksine onların istikametleri, Rabbânî yolda bulunmaları ve sağlıkları ilimle iç içe olmaları nispetindedir. Hatta bu tedris vazifesinin diğer müesseselerce ihmal edilmesi ve bilhassa düşmanlarının eline geçmesi halinde Rabbani tarikatlar için taayyün eder yani kesin bir vazife halini alır... Malumdur ki, vücudun telef olan yahut işini göremeyecek şekilde sakatlanan bir uzvunun vazifesi diğer uzuvlar tarafından üstlenilir ve görülür. Mesela ayağın işini el, elin işini de ayak yahut başka bir uzuv görür. Aynen bunun gibi dünyevileşen cemiyetlerde sırf Allah rızası için İslami ilim tahsil etme düşüncesi ve işi kalktığı yahut kaldırıldığı veya bu kendi müesseseleri tarafından görülmez yahut da görülemez hale geldiği olur. İşte o zaman bu noksanı avama göre ihlası, Hak rızasını, zühdü, takvayı ve diğer İslami hassasiyetleri en çok bulduran müesseseler olan istikamet üzere bulunan tarikatlar telafi ederler. Nitekim bin seneye yakındır, bilhassa da beş yüz seneden beridir ilimleriyle dünyaya ışık saçan âlimlerin kahr ekseriyeti aynı zamanda bu tezgâhların kumaşlarıdır... Hele hele İngilizlerin belli yer ve mıntikalardaki Vehhâbî projesi bir yana bırakılacak olursa, bu ilim işi, iki üç yüz senedir, dünyanın her yanında neredeyse tamamen tarikatların elinde kalmıştır. Bu da -dikkat edilecek olursa- dünyevileşme seyrine paraleldir. Şimdi mesela Türkiye'ye bir bakılacak olursa görülecektir ki, bu iş, okutanlar ve okuyanlar olarak tarikatlara mensup olanlar yahut onların tesir sahasında bulunanlar tarafından yürütülmektedir. Ömürlerini ancak onlar bu yolda harcamaktadırlar. İlahiyatlarda -geçmişte hiçbir zaman medreselerde okumuş olmayan- bir âlim gösterilebilir mi?. O medreseler ki, onlar geçmiş medreselerin zekatı olabilecek bir seviyede bile değillerdir. Ben iddia ediyorum, hiç medrese görmemiş hiçbir İlahiyat hocası hatta profesörü, değil medrese hocası, orta halli bir medrese talebesi karşısına çıkıp edebi yahut ilmi bir metni doğru anlamakta onunla boy ölçüşemez... Buna Arap memleketlerine gidip oranın avam Arapçasını öğrenen ve konuşanları da dâhildir. Aksini iddia etmek eşyanın tabiatına terstir. Zira İlahiyatlar ilim için değil, ideoloji için kurulmuştur... Bunu o tezgâhları çok yakından tanıyan ve içlerinden gelen biri olarak söylüyorum. Denemesi bedava... Dileyen tecrübe edebilir... Kendine güvenen varsa buyursun... Bu aleni davetimize medreseleri karalayanlar kervanına katılan Diyanet İşleri Reisi Sayın Ali Erbaş da dahildir... Ayıp denen bir şey var ise de o ancak haya dairesinde düşünülebilir... Haya ise tabiatıyla imandandır... Görüldüğü gibi her şey iç içe... Şu halde bu şartlarda yapılabilecek çok şey yok...

Üç: Medreselerin *son yıllarda sıkça gündeme gelmelerine* yahut *getirilmelerine* gelince...

Sathi bir bakışla bile görüleceği üzere bu iddia da doğrudur... Lakin bu onların, muhtemelen uzun zamandır hayli susamış olmaları yüzünden su olarak gördükleri yahut onlara öyle gösterilen seraplara aldanmaları veya onların da dünyevileşme atmosferinde ve şartlarında tamamen yahut hiç değilse kısmen zehirlenmeleri veya kemiklerinin kırılmalarına zemin hazırlanması sebebiyle olmuştur. Belki de birileri onları tuzağa düşürme yahut dünyevi ikbal düşüncesiyle gündeme getirdi, belli mi olur? Avladıkları yılanları, bellerini kırarak kolay yiyebilmek için sarp kayaların üzerinde gözlerden

kaybolacak kadar yükseklere çıkarıp da yere bırakan kartallar gibi... Olabilir... Neden olmasın? **Deme olmaz, olmaz; zira olmaz olmaz** diye boşuna mı dediler?

Diyor ki:

Hâl böyle iken maalesef son birkaç senedir, kimi tarikat ve medrese çevreleri, sesli, yazılı ve görsel imkânları seferber ederek sürekli İlâhiyat, Diyanet ve İmam-Hatip aleyhtarlığı yapmaktadırlar.

Diyoruz ki:

Asıl varlık sebeplerinden biri olarak ömürleri boyu tarikat ve medrese düşmanlığı yapan, onları her daim karalayan ve aşağılayan ve onlara zulmedip canlarını acıtan **İlâhiyat, Diyanet ve İmam-Hatip** gibi resmi himayelere mazhar olmuş müesseselerin taraftarlarınının şu şikâyetleri cidden garabet numunesi ibretlik bir tavidir. Bunun, kırbacı yahut sopası ile evire çevire döverek ezdiği, kemiklerini kırıp ufaladığı birinin bağırmısından rahatsız ve şikâyetçi olan bir kimsenin yaptığından ne farkı vardır? Yahut, boğazına bıçak çalmakta olduğu koyunun bağırıp debelenmesinden canı sıkılanın şekvasından aşağı kalır ne yanı olabilir?. Hasbunellah!.. Kimler, kimler için, kimlere ne diyorlar?. Üstelik doğrusunu söylemek gerekirse gelinen ve getirilen bu nokta onların buna yetecek ne şuurları ne de güçleri kalmamış veya bırakılmamıştır...

Diyor ki:

*Bu çerçevede Ehl-i Sünnet gibi "**İslâm'ın en geniş ve kuşatıcı kavramı**"nın arkasına saklanarak kendileri dışındaki dinî ve ilmi kesimleri Ehl-i Sünnet dışı, sapık hatta zındık ilân edebilmektedirler. İşin ilginç yanı ise bu Ehl-i Sünnet denilen, "**İslâm'ın en geniş yolunu,**" daraltan bu sığ bakışın çeşitli kesimlerden destek ve himaye görmesi, onlara çeşitli kurumlarda imkânlar verilmesidir.*

Diyoruz ki: Vatandaşımız burada da bir nice tartışılacak ve tartışılmayacak ifade sarf etmenin yanında birçok şeyi de birbirine karıştırmış...

Öyle ki:

Bir: Bu vatandaşımızın '**İslâm'ın en geniş ve kuşatıcı kavramı**' ifadesini tırnak içine olarak vermesinden ne anlaşılacaktır? Belli bir mana mı, gelişi güzellik mi? Bize göre bundan zahirde sözün kendine ait olmadığı manası çıkar. Lakin onu kabul edip etmediği ise pek de açık görülmemektedir. Hatta denilebilir ki, belli bile değildir. Ancak onu bir yerlere sıçrama taşı yaptığı katidir ve ortadadır.

İki: Bu ifade, kendi içinde bir hayli muğlaklık da bulundurmaktadır. Ki bu hali, isteyenin onu istediği tarafa sündürmesine fazlasıyla müsaittir. Öyle ya, **Ehl-i Sünnetin** ne yanıla **en geniş** ve neleri **kuşatıcı** olduğu söylenmektedir?. Bu noktaya açıklık getirilseydi fena mı olurdu?

Üç: Kişiler bu '*kavram*' karşısında üç tavırdan birini ortaya koyarlar: Kabullenmek, karşı çıkmak ve *arkasına saklanmak*. Önceden de dediğimiz gibi vatandaşın -hiç değilse zahiren- bunu kabullenmediği ortada ise de ona karşı çıkıp çıkmadığı pek de belli değildir. Ancak kabullendiğini söyleyenleri *arkasına saklanmak* ifadesiyle namertlikle itham ettiği inkâr edilmez açıklıkta bir hakikattir. Muhatabı şahıs olarak belli veya en azından açık ve mertçe olmayan bu ağır ithamı artık kimler kabul eder, kimler reddeder, kimler de psikolojik yahut tıbbi bir rahatsızlığın neticesi olarak sarf edilen bir ifade olarak görürler, ona bir şey diyemeyiz. O herkesin kendi bileceği bir iştir.

Dört: Bu vatandaştan, *kendileri dışındaki dinî ve ilmi kesimleri Ehl-i Sünnet dışı, sapık hatta zındık ilân edebilmektedirler* derken açık ve mertçe konuşmasını, beklemek hakkımız değil midir? Ona bu sapık yahut zındık ilan edenler ve edilenler ile kimleri kast ettiğini misalleriyle açıkça ifade etmesini sorma hakkımız varsa, soruyoruz: Bunlar kimlerdir? İtham sebepleri nelerdir?. Bütün bunlar açıklık kazanmadığı takdirde işin bulanık suda avlanma taktiğinden başka bir şey olmadığını söylemek haksızlık mı olur?

Beş: Sünneti kuş beyinleriyle tartarak eleyip ondan canlarının istediklerini seçen yahut onu kökünden inkâr eden, Ümmet'in bin dört yüz küsur yıllık icmalarını reddetmek suretiyle Müslümanların yolundan başka yollarda yürüyen, Kuran kıssalarını aslı olmayan temsili hikayeler sayan, bir tarafta *Allah'ın ve Resulünün hiçbir ayeti nesh edemeyeceğini* iddia ederken, diğer yanda ise tarihsellikte Kuran ahkâmının birçoğunu tarihin bir devrine hapsedip kendileri nesh eden, Kuran'da gramer yanlışlıklarının bulunduğunu iddia eden, Kuran ayetlerinin bazılarının kabul edilemeyeceğini ileri süren, Allah'a zalim diyebilen, Peygamberini de Kuran kıssalarını geçmiş kitaplardan çalmakla ve edebi değerlerini yitirecek bir şekilde aktarmakla suçlayan, Allah'la ve ayetleriyle alay eden, Ümmetin imamlarına küfredip onları şirke girmiş olmakla karalayan, Sahabeye hatta Peygambere hakaret eden, İslamoğlu, İlhami güler ve Mustafa Öztürk gibileri yahut bu Öztürk'e Müftüler toplantısında açış konuşması yaptıran sapık Diyanet İşleri Reisi Mehmet Görmezi mi kast ediyor?. Şu kast ettikleri ve savundukları kimlerdir, açık konuşsa olmaz mı? İslam'ın boynunu küfrün kılıcı ile vurmak isteyenleri yahut beşeri sistemlerin giyotinleriyle doğrayanları mı murat ediyor, açık açık söylese ne olur?

Altı: Ehl-i Sünnet, Kuran'ı ve Sünnet'i yani dini yine Allah'ın murat ettiği ve Resûlünün, Ashabının ve zikir ehlinin anlayıp anlattığı gibi anlayan, canının istediği gibi anlayarak kuşa çevirmek isteyen zalimlere geçit vermeyen bir disiplinin ve usulün vasıf ismidir. O, ancak bu kadar geniş ve kuşatıcıdır. Yoksa onun asla her nevi bedeviliği, cahilliği, saçmalığı, sapıklığı, fasıklığı, facirliği, dinsizliği ve imansızlığı içine almak manasında bir genişliği ve kuşatıcılığı yoktur ve olamaz.

Diyor ki:

Şu bir hakikattir ki, ülkemiz, yarım asırlık dinî bilgi ve uygulamadaki birliği ve beraberliği büyük ölçüde Diyanet'e ve İlâhiyatlara borçludur. Diğer taraftan gerek Pakistan-Hindistan coğrafyasında çeşitli dinî ve tasavvufi yapılar sebebiyle yaşanan

dinî bölünmüşlük ya da parçalanmışlık, şiddet ve terör, gerek Avrupa'da yaşadığımız her cemaatin ve tarikatın kendi câmisi olması gibi bir tecrübe ortada iken, ülkemizin benzer bir yanlışa sürüklenmesinin hiçbir izahı yoktur.

Diyoruz ki: Burada da hiç değilse bazılarına nispetle açıklık kazanması gereken muğlaklıklar var.

Öyle ki:

Bir: Bu vatandaş, *şu bir hakikattir ki, ülkemiz, yarım asırlık dinî bilgi ve uygulamadaki birliği ve beraberliği büyük ölçüde Diyanet'e ve İlâhiyatlara borçludur* derken de bir yanıyla doğruyu söylüyor, yani doğru haber veriyor. Ancak bu birlik ve beraberlik *nerede* ve *hangi noktada* olmuştur, Allah'ın ve Resûlü'nün tayin edip gösterdiği çizgide yahut dairede mi, İslam'ın budanıp kuşa çevrilmesi ve değiştirilip tanınmaz hale getirilmesi noktasında mıdır? Gören insaf sahipleri Allah için söylesinler?. Bunu bir şekliyle daha önce Lenin, Stalin, Mao ve Enver Hoca gibileri yapmışlardı. İnsanlarda hiçbir dini ayrılık bırakmamışlardı. Demir çekiçlerle ve balyozlarla beyinleri patlatarak hiçbir dini ayrılığa meydan vermemişlerdi... Dinin kalmadığı yerde, dini ayrılık mı kalacaktı?!.. Yazık...

İki: Vatandaşımız *Diğer taraftan gerek Pakistan-Hindistan coğrafyasında çeşitli dinî ve tasavvufi yapılar sebebiyle yaşanan dinî bölünmüşlük ya da parçalanmışlık, şiddet ve terör* demekle belli ki hakikatleri ters yüz etmeye çalışıyor. Oralarda kahr ekseriyet hak üzere kaim ve daim. Ancak, İngiliz işgaliyle çıkarılan fitnelere teşekkül ettirilen hiziplerle ortalık karıştırılıyor. Mesela mezhepsizlik yahut mealcilik cereyanları gibi... Bunun Türkiye'de bu çapta olmamasının -kimisi müspet, kimisi de menfi- birçok sebebi vardır. Ancak Diyanet'in Anadolu Müslümanlarını bir çizgide bir araya getirdiği iddiası büyük nispette doğru ise de bunun hak çizgi olması iddiası asla doğru olmadığı gibi sistemin yapısına da terstir. Sonra, dini ve tasavvufi yapılar gerçekten dini ve tasavvufi iseler parçalanmışlık ve eşkıyalıkla alakaları olmaz. Kayıtsız ifadeler külli ithamları getirir ki böyle bir itham, niyeti, inancı ve ameli doğru olanların cesaret edebileceği bir şey olamaz...

Üç: Vatandaş, *Avrupa'da yaşadığımız her cemaatin ve tarikatın kendi câmisi* olması derken de yine hakikati ters yüz ediyor. Müslümanlar orada teşkilatlanmıştı. Bir takım eksikliklere rağmen Müslümanlara güzel hizmetler veriyorlardı. İşte bu sivil hizmet teşkilatlarını, arkasına aldığı devlet ve derin istihbarat desteğiyle paramparça eden, aralarına ayrılığı sokan Diyanet değil miydi?. Hem öyle yapsalar ne olmuş? 'Sivil toplum kuruluşları' olan cemaat teşkilatlanmalarının cami açması yazının başında sahibi olmakla iftihar ettiğiniz hangi demokratik anlayışın karşı çıkabileceği bir iş olabilir? Size bunun önünü kesme vazifesini kim verdi?. Acıkınca yaptığı putunu yiyen putperestlerin bu mantığı ve ahlakı kime hangi kıymeti kazandırabilir?

Diyor ki:

Etkili ve yetkili kesimlerden en büyük beklentimiz, 15 Temmuz'dan ders alarak, ülkemizin daha güçlü yarınlar çıkabilmesi adına kendine özgü resmi kurumlar olan

Diyanet ve İlâhiyatların kadrini çok iyi bilmeleri ve onların hiçbir şekilde yıpratılmasına göz yummamalarıdır.

Diyoruz ki:

Burada da arkasını devlet ricaline dayayarak getirilmek istenen resmi tekel ile estirilmek arzu edilen bir devlet terörü talebi vardır. Yahut zinde güçlerden, işe müdahale etmesi ve kendileri gibi düşünmeyenlerin kemiklerini kırma daveti bulunmaktadır. Garip değil, bu zihniyet sahiplerinin dünden bu güne her zaman yaptıkları bu... Mutezile selefleri başka bir tavır içinde miydi, sanki? Hayır, hayır, aynen bunlar gibiydiler... Onlar da muhbirlik şeref madalyası(!) taşıyorlardı...

Olsun...

'Herkes şakilesine göre iş görür' (İsra:84),

'Herkesin kendisini döndürmekte olduğu bir viche/taf vardır.' (Bakara:148)

Âmenna...

Netice:

Kısa ve öz: Yapılmak istenen, birilerinin, sistemlerine zararı olmayacak yeni bir din icat etmekten ibarettir... Daha açığı: Demokratik, laik ve Kemalist bir İslam inşasıdır... Bunu da asıl patron, taşeronlar vasıtasıyla, onlar da paralı parasız ırgatlarla büyük nispette becerdiler. Ancak bunlar, işlerini biraz daha örtebilmek ve hızlandırabilmek için de işi çözenleri ve ona karşı çıkanları **yeni bir din uydurmak** ile itham etmektedirler... Muamele, görüldüğü gibi gayet ustaca bir manevra... Mahir hırsızın, ne oluyor diyenleri aldatmak için ev sahibini hırsız olarak tanıtmaya gayretinden başka bir şey değil... Gerisi boş laf bile değil; sadece hava cıva...

Son sözümüz yine salat u selam ve son duamız da **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** dir...

Hüseyin Avni

17-Receb-1439

İZMİR

[1] **Hıyanet** ile **ihanet** lafızlarının arasındaki fark ve nispeti bilmeyen dil bilmezler, çok kere **hıyanet** yerine **ihanet** kelimesini yakıştıran ve kullanan dil bilmez ümmi zavallılar lütfedip de lügatlere baksalar iyi olur.

[2] En'am:11

[3] Bakara:138

[4] Yusuf:30

[5] Ra'd:41

[6] Yunus:15

[7] Yunus:15